

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 18 listopada 2011 r.

**Pan
Zbigniew Potyrała
Starosta Powiatu Oleśnickiego
w Oleśnicy**

P/11/002
LWR-4101-12-03/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Oleśnicy (dalej „Starostwo”) kontrolę w zakresie pozyskiwania przez Powiat Oleśnicki (dalej „Powiat”) środków z budżetu Unii Europejskiej w latach 2007-2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Powiatu w zakresie pozyskiwania w latach 2007 – 2011 (I półrocze) środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej (UE).

Pozytywną ocenę uzasadniają m.in. działania dotyczące: identyfikacji potrzeb Powiatu w zakresie realizacji zadań, które mogą być współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, pozyskiwania informacji w zakresie dostępności środków UE, a także realizacja przez Powiat projektów współfinansowanych ze środków unijnych bez konieczności zaciągania zobowiązań, powodujących przekroczenie limitów zadłużenia. Nieprawidłowości natomiast polegały na niezapewniającym efektywnego pozyskiwania środków z UE przygotowaniu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

organizacyjnym i kadrowym Starostwa, nierzetelnym sporządzeniu trzech wniosków (na 10 złożonych przez Starostwo).

1. NIK nie wnosi uwag do sporządzenia przez Powiat dokumentów i opracowań wewnętrznych, w których przedstawiono główne kierunki rozwoju Powiatu oraz określono niezbędne w tym celu zadania inwestycyjne i źródła ich finansowania, w tym z uwzględnieniem ich współfinansowania ze środków unijnych. Podstawowym dokumentem określającym cele i priorytety rozwoju Powiatu oraz warunki, które powinny rozwój ten zapewniać, była „Strategia Rozwoju Powiatu Oleśnickiego”. Pozyskanie środków finansowych z funduszy UE przewidziano w obszarze pod nazwą „Bezpieczeństwo” na modernizację dróg powiatowych. Natomiast zadania inwestycyjne realizowane w latach 2007 – 2011 ujęte były w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym (WPI), w którym również zaplanowano możliwość współfinansowania z funduszy UE. Jednakże należy zaznaczyć, że Powiat nie występował o dofinansowanie z UE dla tych zadań.

W kontrolowanym okresie Powiat realizował 26 zadań inwestycyjnych o łącznej wartości 47.247,0 tys. zł, z czego 17 zadań zostało zrealizowanych, a 9 zadań jest w trakcie realizacji. Zadania inwestycyjne Powiat realizował środkami własnymi uzupełnianymi dotacjami celowymi z budżetu państwa oraz korzystał ze środków z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych (NPPDL) na 3 zadania o łącznej wartości 15.613,9 tys. zł, w tym dofinansowanie z NPPDL w kwocie 6.717,0 tys. zł.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania podejmowane przez Starostwo w celu pozyskania środków unijnych.

W okresie objętym kontrolą Starostwo złożyło 10 wniosków o dofinansowanie zadań na łączną wartość 48.204,9 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków unijnych wynosiło 27.530,1 tys. zł. Powiat złożył siedem wniosków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, jeden w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz dwa z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Spośród 10 wniosków złożonych przez Powiat, cztery wnioski zostały zakwalifikowane do dofinansowania środkami z UE w łącznej kwocie 7.725,5 tys. zł, tj. 28,1% wnioskowanego dofinansowania.

Wnioski zakwalifikowane do dofinansowania dotyczyły trzech projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Na realizację projektu w zakresie tworzenia zintegrowanego systemu informacji przestrzennej poprzez zwiększenie zakresu i do-

stępności usług świadczonych drogą elektroniczną Powiat otrzymał dofinansowanie z UE w kwocie 2.133,2 tys. zł. Na przebudowę drogi powiatowej nr 1500D od Śliszowa do Dziadowej Kłody otrzymano dofinansowanie w wysokości 3.038,7 tys. zł. Rozbudowę i modernizację infrastruktury edukacyjnej – centrów kształcenia zawodowego na terenie Powiatu dofinansowano kwotą 2.250,2 tys. zł. Natomiast czwarty wniosek został zrealizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na kwotę 303,4 tys. zł, którą dofinansowano zakup specjalistycznego ambulansu wraz z wyposażeniem dla zespołu ratownictwa medycznego przy Powiatowym Szpitalu w Oleśnicy.

Na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez Zarząd Powiatu, jednostki organizacyjne Starostwa, w kontrolowanym okresie, złożyły 24 wnioski na dofinansowanie z UE w kwocie 24.254,9 tys. zł. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego zakwalifikowano dwa projekty na łączną kwotę dofinansowania z UE w wysokości 2.909,7 tys. zł. W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zakwalifikowano siedem projektów z łącznym dofinansowaniem z UE w kwocie 12.206,1 tys. zł. Spośród 15 wniosków odrzuconych, osiem nie spełniło wymogów formalnych, a pozostałe siedem odrzucono z powodów merytorycznych, tj. m.in. niezyskania wymaganej liczby punktów lub niespełnienia kryterium kwalifikacyjnego.

3. Kontrola ustaliła, że spośród sześciu wniosków złożonych przez Powiat niezakwalifikowanych do dofinansowania, trzy wnioski o wartości dofinansowania z UE w kwocie 7,565,9 tys. zł odrzucono z uwagi na ograniczone środki alokacji na nabór.

Negatywnie natomiast należy ocenić fakt, iż pozostałe trzy wnioski o dofinansowanie z UE w kwocie 12.238,7 tys. zł, zostały sporządzone nierzetelnie i odrzucone z powodów formalnych, tj. z przyczyn zależnych od podmiotu sporządzającego wniosek.

W przypadku projektu pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1480D na odcinku miasto Twardogóra do granicy powiatu wrocławskiego. Etap I: Twardogóra – Grabowno Wielkie” (wnioskowane dofinansowanie z UE w kwocie 7.388,1 tys. zł), w złożonym wniosku wartość pola dotyczącego wskaźnika rezultatu „Oszczędność czasu na nowych i modernizowanych drogach” nie odpowiadała wymaganej sumie dwóch innych pól, tj. „wskaźnika oszczędności czasu w przewozach pasażerskich” oraz „wskaźnika oszczędności czasu w przewozach towarowych”. Złożone przez Powiat odwołanie nie zostało uwzględnione, z uwagi na brak przesłanek proceduralnych do zmiany decyzji.

Natomiast w przypadku projektów w ramach PO KL pn. „Szansa dla każdego” oraz „Szansa na lepsze jutro” (łącznie dofinansowanie z UE w wysokości 4.850,6 tys. zł) odrzucono wnioski z powodu błędnego wpisania numeru konkursu oraz niewypełnienia wszystkich wymaganych pól we wniosku (pola dla pozycji zerowych). W przypadku tych wniosków Powiat nie składał odwołań, ponieważ przedłużające się postępowanie konkursowe spowodowało dezaktualizację projektów, a Powiat podjął już przygotowania do udziału w innych zadaniach edukacyjnych.

4. Zadłużenie Powiatu w badanym okresie nie przekroczyło wprawdzie progów ostrożnościowych określonych w ustawie o finansach publicznych, to jednak w latach 2007 – 2010 wzrosło ono z 27.000 tys. zł (35,7% dochodów) do 47.900 tys. zł i na koniec 2010 r. osiągnęło poziom 52,9% uzyskanych dochodów budżetowych. Na dzień 30 czerwca 2011 r. zadłużenie nieznacznie spadło do kwoty 47.935 tys., co stanowiło 45,5% wykonanych w tym, okresie dochodów budżetowych.

W ocenie NIK, tak wysokie zadłużenie może uniemożliwić w najbliższym okresie wygospodarowanie środków na realizację zadań inwestycyjnych, co w konsekwencji może stanowić istotne ograniczenie w ubieganiu się o przyznanie dofinansowania z budżetu UE na realizację zadań Powiatu.

W kontrolowanym okresie Powiat nie korzystał z kredytów bankowych na sfinansowanie wkładu własnego przy realizacji projektów współfinansowanych środkami unijnymi.

5. W ocenie NIK przygotowanie organizacyjne i kadrowe Starostwa do pozyskiwania środków unijnych było niewystarczające.

W okresie objętym kontrolą w Starostwie Powiatowym utworzono Biuro ds. Funduszy Unijnych i Promocji Powiatu zatrudniając dwóch pracowników. Jednakże jedynie kierownik Biura, posiadający wieloletnie doświadczenie w zakresie pozyskiwania środków unijnych, (uczestniczący w 6 szkoleniach w zakresie pozyskiwania środków unijnych), w pełnym wymiarze czasu zajmował się przygotowaniem wniosków unijnych. Drugi zatrudniony w tym okresie pracownik przebywał na licznych zwolnieniach lekarskich. Dodatkowo zatrudniony w Biurze na zastępstwo pracownik, nie posiadał żadnego doświadczenia w zakresie pozyskiwania środków unijnych i uczestniczył tylko w jednym szkoleniu z tego zakresu.

Sytuacja ta spowodowała, że przygotowaniem dwóch wniosków aplikacyjnych dotyczących projektów w ramach PO KL pn. „Szansa dla każdego” oraz „Szansa na lepsze jutro”

zajmowali się pracownicy Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, którzy co prawda brali udział w 3 szkoleniach, lecz nie współpracowali w tym zakresie z pracownikami Biura ds. Funduszy Unijnych i Promocji Powiatu. Należy zaznaczyć, że oba wzmiankowane wnioski zostały odrzucone z powodów formalnych, tj. z przyczyn zależnych od podmiotu sporządzającego wniosek.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK we Wrocławiu wnosi o:

- 1. Dołożenie większej staranności przy opracowywaniu wniosków w sposób zgodny z wymogami formalnymi i dochowywanie zasad określonych w merytorycznych warunkach uzyskania dofinansowania projektów.*
- 2. Rozważenie możliwości podjęcia działań w celu organizacji kadr Starostwa Powiatowego zapewniającej skuteczne pozyskiwanie środków z UE.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.